

شجاعت خلاق بودن

(به پیوست گفتگو با رولو می درباره تنگنای بشر)

تألیف

رولو می

ترجمه

محمد باقر حسینی فیاض

دانشجوی دکتری علمی روان‌شناسی بالینی

انستیتو روان‌پزشکی تهران

کتاب ارجمند

سرشناسه: می، رولو، ۱۹۰۹ - ۱۹۹۴ م. May, Rollo
عنوان و نام پدیدآور: شجاعت خلاق بودن / تألیف
رولو می؛ ترجمه محمدباقر حسینی فیاض.
مشخصات نشر: تهران: کتاب ارجمند: ارجمند، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص. رقعی.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۴۴۸-۲
عنوان اصلی: the Courage to Create, 1994.
موضوع: خلاقیت، خلاقیت هنری
شناسه افزوده: حسینی فیاض، سید محمدباقر، ۱۳۶۴-
مترجم.
رده‌بندی کنگره: ۳۱۳۹۴ ش ۴۰۸/م ۸۴۳
رده‌بندی دیوبی: ۱۵۳/۳۵
شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۴۴۶۵۷

رولو می
شجاعت خلاق بودن
(به پیوست تنگنای بشر در گفتگو با رولو می)
ترجمه: محمدباقر حسینی فیاض
فروست: ۷۰۸
ناشر: کتاب ارجمند با همکاری انتشارات ارجمند
صفحه‌آرا: فاطمه نویدی
مدیر هنری: احسان ارجمند
سرپرست تولید: پروین عبدی
ناشر چار سعید خانکشلو
چاپ: صحافی: نقش نيزار
چاپ اول: اردیبهشت ۱۳۹۵، ۱۱ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۴۴۸-۲

این اثر، مشمول قانون حمایت از مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس با قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف، ناشر، نشر یا بخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت

www.arjmandpub.com

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خ کارگر و خ پلاک ۲۹۲، تلفن: ۸۸۹۸۲۰۴۰
شعبه مشهد: ابتدای احمدآباد، پاساژ امیر، انتشارات مجد دانش، تان: ۰۵۱-۳۸۴۴۱۰۱۶
شعبه رشت: خ نامجو، روبروی ورزشگاه عضدی، تلفن: ۰۱۳-۳۳۳۳۲۸۷
شعبه بابل: خ گنج افروز، پاساژ گنج افروز، تلفن: ۰۱۱-۲۲۲۲۲۲۲
شعبه ساری: بیمارستان امام، روبروی ریاست تلفن: ۰۱۱-۲۲۲۲۲۲۲
شعبه کرمانشاه: خ مدرس، پشت پاساژ سعید، کتابفروشی دانشمند تلفن: ۰۸۳-۳۳۳۳۳۳۳

بها: ۱۲۰۰۰ تومان

با ارسال پیامک به شماره ۰۲۱۸۸۹۸۲۰۴۰ در جریان تازه‌های نشر ما قرار بگیرید:
ارسال عدد ۱: دریافت تازه‌های نشر پزشکی به صورت پیامک
ارسال عدد ۲: دریافت تازه‌های نشر روان‌شناسی به صورت پیامک
ارسال ایمیل: دریافت خبرنامه الکترونیکی انتشارات ارجمند به صورت ایمیل

مقدمه	۷
۱. شجاعت خلاق بودن	۹
۲. ماهیت (طبیعت) خلاقیت	۳۷
۳. خلاقیت و ذهن ناهشیار	۵۷
۴. خلاقیت و رویارویی	۷۹
۵. معبد اوراژن به عنوان درمانگر	۹۷
۶. دربارهٔ محسوسیت و خلاقیت	۱۱۵
۷. شور و شوق برابر شکل [انسان]	۱۲۷
پیوست: تنگنای بشر در هفتگر بار لومی	۱۴۳
یادداشت‌ها	۱۵۵

من زندگی‌ام را با پرسش‌های گوناگون و فریبندهٔ خلاقیت سپری کرده‌ام. پرسش‌هایی از این دست که چرا در علم و هنر یک ایدهٔ بدیع و نظری خلاق در لحظه‌ای خاص از ساخت ناهشیاری پدیدار می‌شود؟ رابطهٔ بین نبوغ و استعداد با عمل خلاق و نیز خلاقیت و مرگ چیست؟ چرا نمایش بدون کلام (لال‌بازی)^۱ یا یک رقص این چنین شادمانه‌ای می‌سازد؟ هومر^۲ چگونه با پدیدهٔ زمختی چون جنگ تروا روبه‌رو می‌شود و از آن شعری به نظم درمی‌آورد که راهنمای اصول اخلاقی کل تمدن یونان می‌شود؟

من این پرسش‌ها را نه به عنوان کسی که بیرون گود ایستاده و از دور نظاره‌گر است بلکه آنها را به عنوان شخصی که خود دستی بر آتش علم و هنر دارد جویا شده‌ام. این پرسش‌ها را از دل سرور و اشتیاق شخصی‌ام بیرون کشیده‌ام. برای نمونه در هنگام تماشای دورنگی که آنها را در حاشیهٔ صفحهٔ [نقاشی] با یکدیگر درآمیختم (و به شکل یکرنگ پیش‌بینی‌ناپذیر درآردم). آیا اینکه انسان در شتاب تند تکامل، لحظاتی درنگ می‌کند تا بر دیوارهای خود در لاسکاو^۳ یا آلتامیرا^۴ نقش گوزن قهوه‌ای‌رنگ مایل به قرمز و گاو میشی را بکشد، طریقی که آثار به‌جای مانده از آن هنوز هم ما را سرشار از بهت و ستایش ناباورانه می‌کند، خود یک ویژگی برجسته و تمایزبخش انسان نیست؟ آیا گمان نمی‌رود که درک زیبایی خود راهی است به سوی حقیقت؟ آیا فرض بر این نیست که «زیبایی»^۵ — واژه‌ای که برای یک‌دانشان آن را برای توصیف اکتشافات خود به‌کار می‌برند — کلید واقعیت غایی است؟ آیا حق با جویس^۶ نیست که می‌گوید هنرمند «وجدان پدید نیامدهٔ یک تبار را می‌آفریند»؟

1. mime

2. Homer (سدهٔ ۸ یا ۹ ق.م). شاعر یونانی. از زندگی او اطلاع زیادی در دست نیست. تاریخ‌نگاران دربارهٔ زمان و مکان تولد او و نیز انتساب دو اثر ایلید و ادیسه به وی اختلاف‌نظر دارند. (م). (منبع: فرهنگ اعلام سخن)

3. Lascaux

4. Altamira

5. elegance

6. Joyce

فصل‌های این کتاب بخشی از اندیشه‌ورزی‌های من است که به نگارش درآمده و از سخنرانی‌های من در کالج‌ها و دانشگاه‌ها گردآوری شده‌اند. من همواره درباره چاپ آنها تردید داشتم چرا که ناقص به نظر می‌آمدند. اما بعدها دریافتم که این کیفیت «ناتمام» برای همیشه پابرجاست و این خود بخشی از فرایند خلاق است. چنین درکی سازگار است با این واقعیت که بسیاری از افرادی که این سخنرانی‌ها را شنیده‌اند، تشویق به چاپ و نشر آنها شدند.

نام این کتاب برگرفته است از اثری از پاول تیلیش^۱ با عنوان «شجاعت بودن»^۲ و این دیدگاه است که من به اقرار کردن‌اش می‌بالم و از آن خرسندم. اما آدمی نمی‌تواند در خلأ باشد. ما بودن خویش را با خلق کردن و آفریدن ابراز می‌کنیم. خلاقیت پیامد ضروری بودن است. به علاوه واژه شجاعت در کتاب من چیزی است فراتر از چند صفحه نخست کتاب. اشاره دارد به حالت ویژه‌ای از شجاعت که برای کار خلاق لازم و ضروری است. این نکته به ندرت در بحث‌هایی که پیرامون خلاقیت داریم بیان می‌شود و در نوشته‌ها من حتماً بسیار کمتر به این پدیده می‌پردازیم.

در اینجا مایلم مراتب پاسخ‌آورام را از چند تن از دوستان که همه یا بخشی از نسخه دست‌نویس این کتاب را خوانده و پیرامون آن با من به گفتگو نشسته‌اند را به جای آورم: ان هاید^۳، مگدالنه^۴ و الینور رابرتز^۵.

نوشتن این کتاب بیشتر از همه شادمان‌ام کرد. چه خود دلیلی شد برای اندیشیدن و تعمق دوباره درباره همگی این پرسش‌ها. امید است من و شما این است که این کتاب همان‌گونه که برای من در به سرانجام رساندن‌اش بر به خوانندگان نیز لذتی مضاعف و فزاینده بخشد.

پاول تیلیش
هائوس نیوهمپشایر

۱. Paul Tillich - پل تیلیش (۲۰ آگوست ۱۸۸۶ - ۲۲ اکتبر ۱۹۶۵) الهی‌دان و فیلسوف آلمانی-تبار مشهور و بزرگ‌ترین متکلم قرن بیستم امریکا است. به‌طور کلی هدف اصلی وی در مجموع فعالیت‌های علمی و دانشگاهی‌اش آن بود که مسیحیت را به شکلی قابل‌فهم و متقاعدکننده برای مردم معرفی کند. (م. منبع: ویکی‌پدیا)

2. The courage to be

3. Ann Hyde

4. Magda Denes

5. Elinor Roberts